

JURIS PRU DOEN TIE

Eerste zaak ondersteuningsplanraad

INSTEMMINGSGESCHIL

Met passend onderwijs heeft een nieuw medezeggenschapsorgaan het licht gezien: de ondersteuningsplanraad (opr). Deze raad is verbonden aan het samenwerkingsverband. De belangrijkste bevoegdheid van de opr is het instemmingsrecht ten aanzien van het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband. Verleent de opr deze instemming niet, dan staat de weg naar de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS (LCG WMS) open. **Hilde Mertens**

De opr in deze casus weigerde in te stemmen met het voorgestelde ondersteuningsplan en het bestuur van het samenwerkingsverband (het bevoegd gezag) legde daarover een instemmingsgeschil voor aan de LCG WMS. De geschillencommissie moest beoordelen of de opr in redelijkheid instemming aan het voorgestelde ondersteuningsplan had onthouden. En als dat zo was, of er bepaalde zwaarwegende omstandigheden waren, die het voorstel van het bevoegd gezag rechtvaardigden (artikel 32 lid 3 Wms).

Standpunt ondersteuningsplanraad

Het eerste ondersteuningsplan moet een stevig fundament vormen voor latere ontwikkelingen. Al eerder heeft de opr het bevoegd gezag gewezen op het ontbreken van een aantal wezenlijke documenten. Nieuwe ontwikkelingen krijgen misschien pas gaandeweg vorm, maar het voorgestelde ondersteuningsplan biedt onvoldoende houvast. De schoolondersteuningsprofielen ontbreken, evenals de verdeling van verantwoordelijkheden en de inzet van middelen en personeel. Ook een deugdelijke meerjarenbegroting is niet in het plan opgenomen.

Standpunt bevoegd gezag

Door het strakke wettelijke schema bij de invoering van passend onderwijs lag er tijdsdruk op het schrijven van het ondersteuningsplan. Het voorgelegde plan is een startdocument dat jaarlijks wordt aangepast en opnieuw vastgesteld. Omdat het samenwerkingsverband nog in opbouw is, zijn nog niet alle details ingevuld. Harde criteria voor het vaststellen van de behoefte aan extra ondersteuning staan niet in het plan, zodat het samenwerkingsverband maatwerk kan leveren. Andere betrokkenen, zoals de schoolbesturen, de gemeenten en de inspectie, hebben instemmend op het conceptplan gereageerd.

De geschillencommissie

De Wet op het primair onderwijs bevat de opdracht aan het bevoegd gezag een voldoende concreet ondersteuningsplan op te stellen. Duidelijk moet zijn welke ondersteuning de scholen kunnen bieden. Ook moeten er criteria in staan aan de hand waarvan scholen bepalen welke leerlingen aanspraak kunnen maken op extra ondersteuning. De geschillencommissie heeft er begrip voor dat het eerste ondersteuningsplan nog niet in detail alle voorgeschreven elementen bevat. Het

OVER ONDERSTEUNINGSPLAN

plan is in ontwikkeling en een wijziging van het plan moet ook ter instemming worden voorgelegd aan de opr. Wel moet ieder ondersteuningsplan voldoen aan de minimaal daaraan te stellen concrete eisen. In dit geval is het plan onvoldoende concreet en is de personele en financiële onderbouwing onvoldoende. Onduidelijk is wanneer een leerling in aanmerking komt voor extra ondersteuning. Ook is niet opgenomen welke ondersteuning de afzonderlijke scholen kunnen bieden. Daarom voldoet het ondersteuningsplan niet aan de daaraan gestelde eisen. Verder is de opr erg laat bij de vaststelling van het ondersteuningsplan betrokken. De Wms bepaalt dat de opr een stem moet hebben bij de totstandkoming van het plan. Op basis van het met de opr gevoerde overleg moet het bevoegd gezag bereid en in staat zijn het plan nog aan te passen. Daar is in dit geval onvoldoende aan voldaan. Dat al overeenstemming is bereikt met schoolbesturen en gemeenten maakt dat niet anders. De opr heeft dan ook in redelijkheid zijn instemming aan het voorgestelde ondersteuningsplan kunnen onthouden. Van bepaalde zwaarwegende belangen is niet gebleken, zodat het bevoegd gezag het ondersteuningsplan niet mag uitvoeren.

Commentaar

Sinds 1 augustus 2014 is de Wet passend onderwijs in werking getreden. Eerder al was geregeld dat de samenwerkingsverbanden het eerste ondersteuningsplan, dat met ingang van 1 augustus 2014 zou gaan gelden, vóór 1 februari 2014 ter instemming moesten voorleggen aan de opr. Het ondersteuningsplan waarover het geschil ging, geldt voor een periode van vier jaar. Het samenwerkingsverband wilde het plan in de loop der tijd opbou-

wen. Voor dit eerste ondersteuningsplan kon dit op begrip van de geschillencommissie rekenen, omdat de opr ook met die aanvullingen in het plan moet instemmen. Zo was medezeggenschap voldoende verzekerd.

Toch heeft de LCG WMS geoordeeld dat de opr terecht instemming aan het plan heeft onthouden en wel omdat het plan niet voldeed aan de minimaal daaraan gestelde eisen wat betreft inhoud en overleg. In het plan moet duidelijk zijn welk basisoniveau alle scholen binnen het samenwerkingsverband kunnen leveren. Ook moet in het plan staan welke ondersteuning de afzonderlijke scholen bieden. Ten slotte moet het plan criteria bevatten voor de toelating tot het speciaal (basis)onderwijs. Dit laatste is belangrijk omdat die criteria bepalend zijn voor de afgifte van de zogenoemde 'toelaatbaarheidsverklaring' voor het speciaal basisonderwijs of het speciaal onderwijs. Pas als het samenwerkingsverband een dergelijke verklaring heeft afgegeven, kunnen ouders de leerling aanmelden op een speciale basisschool of een school voor speciaal onderwijs van hun keuze. Van belang is verder dat de opr ook echt invloed kan uitoefenen op de inhoud van het ondersteuningsplan en er dus reëel overleg gevoerd wordt met de opr. Het samenwerkingsverband moet over het ondersteuningsplan uiteraard ook overleggen met de besturen die onder het samenwerkingsverband vallen. Het overleg met de gemeente is van belang in verband met zaken als onderwijshuisvesting, leerlingenvervoer, leerplicht en jeugdzorg.

Een goede fasering van het te voeren overleg moet ervoor zorgen dat het bevoegd gezag de opr niet voor voldongen feiten plaatst. Met dit eerste geschil over

een ondersteuningsplan heeft de LCG WMS de lijnen uitgezet voor de beoordeling van de inhoud van het plan en de wijze waarop het tot stand moet komen. Concrete duidelijkheid ten aanzien van de eisen die de wet aan het plan stelt en tijdig overleg zijn de sleutelwoorden.

INFO

MEER INFORMATIE

Landelijke Commissie voor Geschillen WMS, uitspraak 14.07 d.d. 12 juni 2014 inzake 106185, zie www.onderwijsgeschillen.nl

OVER DE AUTEUR

Mr. Hilde Mertens is directeur/bestuurder van de Stichting Onderwijsgeschillen te Utrecht.